

روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

قوه مجریه
مرجع تصویب: هیات وزیران
شماره ویژه نامه: ۸۲۰

سه شنبه، ۱۰ آذر ۱۳۹۴

سال هفتاد و یک شماره ۲۰۶۰۷

برنامه توسعه تولید محصولات دانش بنیان

۱۳۹۴/۹/۵

شماره ۱۱۶۹۵۹/ت ۵۳۲۵۳-ه

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - وزارت صنعت، معدن و تجارت معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور

هیأت وزیران در جلسه ۱۳۹۴/۸/۱۰ به پیشنهاد مشترک وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور و به استناد ماده (۴۳) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴ - برنامه توسعه تولید محصولات دانش بنیان را به شرح زیر تصویب کرد:

برنامه توسعه تولید محصولات دانش بنیان

فصل اول - اصطلاحات

ماده ۱- در این برنامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف - قانون: قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴ -

ب - معاونت: معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور

پ - برنامه: برنامه توسعه تولید محصولات دانش بنیان

ت - کارگروه: کارگروه توسعه تولید، تقاضا و صادرات محصولات دانش بنیان موضوع ماده (۲) این برنامه.

ث - قانون دانش بنیان: قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوریها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ -

ج - محصولات دانش بنیان: مجموعه کالاها و خدماتی که در فهرست مصوب کارگروه بوده و دارای ویژگیهای زیر می باشد:

۱- در طبقه فناوریهای بالا و متوسط به بالا باشند؛

۲- عمده ارزش افزوده آن ناشی از دانش فنی و نوآوری فناورانه باشد؛

۳- تولید آن دارای پیچیدگی فنی بوده و نیازمند تحقیق و توسعه مداوم باشد.

چ - امتیاز دانشی محصول: میزان داخلی سازی ویژگیهای سه گانه مذکور در بند (ج) این ماده که در محصول مورد نظر عینیت یافته است.

ح - شرکت دانش بنیان: شرکتها و مؤسسات دارای تأیید صلاحیت از کارگروه ارزیابی و تشخیص صلاحیت شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و نظارت بر اجرا، موضوع ماده (۳) آیین نامه اجرایی قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوریها و اختراعات موضوع تصویب نامه شماره ۴۶۵۱۳/ت ۱۴۱۶۰۲-ه مورخ ۱۳۹۱/۸/۲۱.

خ - تجاری سازی: فعالیت های مرتبط با عرضه محصول یا خدمت جدید مبتنی بر ایده ها یا فناوری های جدید که شامل یکی یا ترکیبی از فرآیندهای مرتبط از جمله ثبت اختراع، ارزش گذاری فناوری، اعطای امتیاز، انتقال و انتشار و کسب سایر فناوری های مورد نیاز (مکمل) و پرداخت حق الامتیازهای مرتبط، جذب سرمایه و منابع (نمونه سازی، طراحی صنعتی فرآیند یا محصول جدید، انجام آزمون ها و دریافت تأییدیه های لازم، تولید آزمایشی، بازاریابی و رفع اشکال)، خدمات پشتیبانی تخصصی تجاری سازی (شامل فعالیت های مشاوره، مدیریت فناوری، طراحی محصول و فرآیند، خدمات استاندارد سازی، اندازه سنجی و خدمات آزمایشگاهی) می شود.

د - سرمایه گذاری خطر پذیر: شکل ویژه ای از واسطه گری مالی که توسط آن سرمایه مالی مورد نیاز شرکت های نوآور که دارای ظرفیت رشد بالایی بوده و در مراحل اولیه شکل گیری خود قرار دارند، تأمین می شود با این هدف که طی چند سال این سرمایه به علاوه سود آن از شرکت خارج شود.

ماده ۲- در اجرای ماده (۴۳) قانون و به منظور هماهنگی امور اجرایی و به روز رسانی برنامه های توسعه تولید، تقاضا و صادرات محصولات دانش بنیان، تصویب دستورالعمل های مورد نیاز و نظارت بر اجرای آن، کارگروه توسعه تولید، تقاضا و صادرات محصولات دانش بنیان متشکل از معاون علمی و فناوری رئیس جمهور (رئیس کارگروه)، نمایندگان وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، صنعت، معدن و تجارت، امور اقتصادی و دارایی، جهاد کشاورزی، ارتباطات و فناوری اطلاعات، سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و اتاق تعاون ایران تشکیل می گردد.

تبصره ۱- دبیرخانه کارگروه در وزارت صنعت، معدن و تجارت مستقر می باشد.

تصییه ۲- نمایندگان سایر دستگاه‌های مرتبط حسب موضوع مورد بررسی به جلسات کارگروه دعوت خواهند شد.
تصییه ۳- کارگروه مذکور موظف است هر شش ماه یکبار گزارشی از نحوه اجرای این برنامه را به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری ارائه نماید.

فصل دوم - چشم‌انداز، افق زمانی و اهداف کمی و عینی

ماده ۲- چشم‌انداز برنامه به شرح زیر است:

الف - دستیابی به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه‌ی آسیای جنوب غربی (شامل آسیای میانه، قفقاز، خاورمیانه و کشورهای همسایه) با تأکید بر جنبش نرم‌افزاری و تولید علم، رشد پرشتاب و مستمر اقتصادی، ارتقای نسبی سطح درآمد سرانه و رسیدن به اشتغال کامل (سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴).

ب - افزایش سهم تولید محصولات و خدمات مبتنی بر دانش پیشرفته و فناوری داخلی در تولید ناخالص (نقشه جامع علمی کشور و سیاست‌های کلی علم و فناوری).

پ - افزایش سهم تحقیق و توسعه از تولید ناخالص داخلی با تأکید بر مصرف بهینه منابع و ارتقای بهره‌وری (نقشه جامع علمی کشور و سیاست‌های کلی علم و فناوری).

ماده ۴- افق زمانی برنامه سال ۱۴۰۴ می‌باشد و لازم است کلیه اقدامات به نحوی اجرا شوند که اهداف کمی موضوع ماده (۵) این برنامه در افق زمانی تعیین‌شده محقق شود.

ماده ۵ - براساس چشم‌انداز ترسیم‌شده در ماده (۳) این برنامه و برای گذر از وضعیت موجود و رسیدن به وضعیت مطلوب، اهداف کمی برنامه (GOALS) به شرح جدول زیر تعیین می‌شود:

ردیف	عنوان اهداف کمی	وضعیت کنونی براساس داده‌های موجود	هدفگذاری در انتهای برنامه
۱	درصد محصولات با فناوری متوسط به بالا از کل محصولات ساخته‌شده (صنعتی)	۳/۳۶	۵۰ حداقل
۲	درصد ارزش افزوده محصولات با فناوری متوسط به بالا از تولید ناخالص داخلی	محاسبه نشده است	۲۰
۳	درصد صادرات محصولات با فناوری بالا از کل صادرات غیرنفتی	کمتر از یک درصد	۱۰
۴	رتبه صادرات محصولات با فناوری بالا از کل صادرات در منطقه	۷	۱
۵	نسبت به هزینه کرد تحقیق و توسعه به تولید ناخالص داخلی	۷/۰	۴
۶	درصد هزینه کرد بنگاه‌های تجاری در بخش تحقیق و توسعه به کل هزینه‌کرد تحقیق و توسعه کشور	۱۷	۵۰

ماده ۶ - به منظور تحقق اهداف کمی موضوع ماده (۵) این برنامه، اهداف عینی (OBJECTIVES) پنج‌گانه و برنامه‌های اقدام متناظر با آنها به شرح بندها و جدول زیر تعیین می‌شود:

الف - بکارگیری سیاست‌های بازگانی و تحریک تقاضای محصولات دانش‌بنیان (برنامه‌های اقدام (۱) و (۲) فصل چهارم)
 ب - ساماندهی و ارتقای نظام استاندارد و آزمون محصولات دانش‌بنیان (برنامه‌های اقدام (۳) و (۴) فصل چهارم)
 پ - طراحی و اجرای سیاست صنعتی و فناوری متناسب با تولید محصولات دانش‌بنیان (برنامه‌های اقدام (۵) و (۶) فصل چهارم)
 ت - شفاف‌سازی و ایجاد نظام آمار مربوط به تولید محصولات دانش‌بنیان (برنامه‌های اقدام (۷) و (۸) فصل چهارم)
 ث - نهادسازی مناسب نظام مالی و پولی تخصصی موردنیاز تولید محصولات دانش‌بنیان (برنامه‌های اقدام (۹)، (۱۰) و (۱۱) فصل چهارم)

ماده ۷- تطابق اهداف کمی و عینی برنامه به شرح جدول زیر تعیین می‌شود:

تطابق اهداف کمی و عینی برنامه	اهداف کمی	اهداف عینی مرتبط
درصد محصولات با فناوری متوسط به بالا از کل محصولات ساخته شده (صنعتی)	درصد ارزش افزوده محصولات با فناوری متوسط به بالا از تولید ناخالص داخلی	۱- طراحی و اجرای سیاست صنعتی و فناوری متناسب با تولید محصولات دانش‌بنیان
درصد صادرات محصولات با فناوری بالا از کل صادرات غیرنفتی	رتبه صادرات محصولات با فناوری بالا از کل صادرات در منطقه	۱- طراحی و اجرای سیاست صنعتی و فناوری متناسب با تولید محصولات دانش‌بنیان
نسبت هزینه کرد به تولید ناخالص داخلی	تولید ناخالص داخلی	۱- شفاف‌سازی و ایجاد نظام جامع آمار مربوط به تولید محصولات دانش‌بنیان
درصد هزینه کرد بنگاه‌های تجاری در بخش تحقیق و توسعه به کل هزینه‌کرد تحقیق و توسعه کشور	تولید ناخالص داخلی	۱- شفاف‌سازی و ایجاد نظام جامع آمار مربوط به تولید محصولات دانش‌بنیان

۲- طراحی و اجرای سیاست صنعتی و فناوری متناسب با تولید محصولات دانش‌بنیان	۲- ساماندهی و ارتقای نظام محصولات دانش‌بنیان	۲- ساماندهی و ارتقای نظام محصولات دانش‌بنیان	۲- ساماندهی و ارتقای نظام محصولات دانش‌بنیان	۲- بکارگیری سیاست‌های بازرگانی و تحریک تقاضای محصولات دانش‌بنیان	۲- بکارگیری سیاست‌های بازرگانی و تحریک تقاضای محصولات دانش‌بنیان
۳- ساماندهی و ارتقای نظام استاندارد و آزمون محصولات دانش‌بنیان	۳- طراحی و اجرای سیاست صنعتی و فناوری متناسب با تولید محصولات دانش‌بنیان	۳- طراحی و اجرای سیاست صنعتی و فناوری متناسب با تولید محصولات دانش‌بنیان	۳- طراحی و اجرای سیاست صنعتی و فناوری متناسب با تولید محصولات دانش‌بنیان	۳- طراحی و اجرای سیاست صنعتی و فناوری متناسب با تولید محصولات دانش‌بنیان	۳- ساماندهی و ارتقای نظام استاندارد و آزمون محصولات دانش‌بنیان
۴- نهادسازی مناسب نظام مالی و پولی تخصصی موردنیاز تولید محصولات دانش‌بنیان	۴- نهادسازی مناسب نظام مالی و پولی تخصصی موردنیاز تولید محصولات دانش‌بنیان	۴- نهادسازی مناسب نظام مالی و پولی تخصصی موردنیاز تولید محصولات دانش‌بنیان	۴- نهادسازی مناسب نظام مالی و پولی تخصصی موردنیاز تولید محصولات دانش‌بنیان	۴- نهادسازی مناسب نظام مالی و پولی تخصصی موردنیاز تولید محصولات دانش‌بنیان	۴- نهادسازی مناسب نظام مالی و پولی تخصصی موردنیاز تولید محصولات دانش‌بنیان

فصل سوم - حوزه‌ها و موضوعات کلان اولویت‌دار

ماده ۸- موضوعات کلان ملی در تدوین حوزه‌های فناوریانه و بخشی اولویت‌دار توسعه محصولات دانش‌بنیان عبارتند از:
الف - اولویت‌های (الف) سند نقشه جامع علمی کشور در بخش فناوری، شامل فناوری‌های هوافضا، اطلاعات و ارتباطات، هسته‌ای، نانو و میکرو، فناوری‌های نفت و گاز، زیستی، زیست محیطی، نرم و فرهنگی.

ب - مسایل و اولویت‌های اجتماعی و اقتصادی ملی شامل:

۱- بهینه‌سازی مصرف انرژی و آب و اصلاح الگوی مصرف.

۲- کاهش سهم سوخت‌های فسیلی و توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر.

۳- امنیت غذایی و غذای سالم.

۴- ارتقای سلامت، دارو و تجهیزات پزشکی.

۵- رفع مشکلات کم‌آبی و خشکسالی.

۶ - کنترل آلاینده‌های زیست محیطی و پسماند.

۷- حمل و نقل، کنترل ترافیک (آمد و شد) و کاهش تصادفات.

پ - حوزه‌های با ارزش افزوده بالای دانشی در زنجیره ارزش بخش‌های مختلف اقتصادی با تشخیص دستگاه مسئول و تصویب در کارگروه

تصریح - کارگروه و دستگاه‌های اجرایی موضوع این برنامه موظفند دستورالعمل‌ها، برنامه‌های اقدام و مشوق‌های موضوع این برنامه را با رعایت اولویت‌های این ماده تدوین و یا اجراء نمایند.

فصل چهارم - برنامه‌های اقدام

ماده ۹- برنامه‌های اقدام مربوط به توسعه تولید محصولات دانش‌بنیان در جهت تحقق اهداف عینی موضوع ماده (۶)، در پنج بخش و (۱۱) برنامه به شرح مواد (۱۰) تا (۲۰) به شرح زیر تعیین می‌شود.

بخش اول - برنامه‌های اقدام مربوط به بکارگیری سیاست‌های بازرگانی و تحریک تقاضای محصولات دانش بنیان

۱- برنامه جهت‌دهی به تقاضای مواد و تجهیزات دانش‌بنیان به خرید از ساخت داخل

ماده ۱۰- به منظور جهت‌دهی به تقاضای دولتی، عمومی و خصوصی برای استفاده هرچه بیشتر از محصولات دانش‌بنیان تولید داخل و تحریک تقاضای این محصولات در چارچوب اولویت‌های این برنامه و تشویق به خرید از فهرست معتبر محصولات دانش‌بنیان داخلی؛ الف - مشوق‌های خرید به متقاضیان محصولات دانش‌بنیان داخلی عرضه شده در سامانه و یا نمایشگاه‌های دوره‌ای ساخت داخل تدوین و ارایه می‌شود. کارگروه موظف است طرف شش ماه پس از ابلاغ این برنامه، دستورالعمل اجرای آن را مشتمل بر ایجاد سامانه عرضه محصولات دانش بنیان داخلی و برگزاری نمایشگاه‌های دوره‌ای، نحوه ارزیابی امتیاز دانشی محصول و میزان داخلی بودن، قیمت، کیفیت و خدمات پس از فروش محصولات ارایه شده و میزان حمایت، واسپاری (لیزینگ) و یا سایر خدمات مالی مشوق خرید از داخل تصویب نماید.

ب - بالاترین مقام دستگاه‌های اجرایی متقاضی مشارکت در برنامه موضوع این ماده مجازند تا بیست درصد از تخصیص بودجه طرح‌های تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات دستگاه را منوط به مشارکت بخش‌های زیرمجموعه در برنامه تشویقی موضوع این ماده نمایند. دستگاه‌های اجرایی متقاضی موظفند میزان تقاضای خود را در افق کوتاه مدت و بلند مدت به تفکیک محصولات دانش‌بنیان مورد نیاز تهیه و سالانه به دبیرخانه کارگروه ارایه دهند.

پ - کارگروه با همکاری صندوق نوآوری و شکوفایی ابزارهای مناسب برای حمایت از خریداران غیردولتی محصولات دانش‌بنیان مشمول این برنامه، به ویژه واسپاری (لیزینگ) خرید محصولات دانش بنیان را طرف شش ماه پس از ابلاغ این برنامه فراهم آورده و به صورت عمومی اطلاع‌رسانی می‌نماید.

ت - دبیرخانه کارگروه موظف است با همکاری دستگاه‌های عضو، برنامه سالانه برگزاری نمایشگاه‌های ساخت داخل و سامانه مجازی آن را تدوین و منابع آن را پیش‌بینی نماید.

۲- برنامه توسعه صادرات محصولات دانش‌بنیان

ماده ۱۱- به منظور حمایت از توسعه صادرات محصولات دانش‌بنیان در چارچوب اولویت‌های این برنامه و افزایش سهم بین‌المللی کشور در این حوزه، کارگروه موظف است اقدامات زیر را انجام دهد:

الف - حمایت از ایجاد و توسعه واسطه‌های بازرگانی خصوصی و غیردولتی از جمله شرکت‌های مدیریت صادرات، کنسرسیوم‌های صادراتی، پایگاه‌ها و پایانه‌های صادراتی، خوشه‌های صادرات‌گرا، صادرات پارک‌های علم و فناوری و شرکت‌های زایشی دانشگاه‌های کشور و سایر هزینه‌های مرتبط با افزایش توان بازاریابی و فروش محصولات دانش‌بنیان.

ب - حمایت از ایجاد و توسعه نشان‌های تجاری (برند) مشترک صادراتی میان محصولات دانش‌بنیان در حوزه‌های بخشی و بین بخشی.

پ - حمایت از حضور مشترک شرکت‌های تولیدکننده محصولات دانش‌بنیان در نمایشگاه‌های معتبر خارجی و برگزاری نمایشگاه‌های داخلی با حضور شرکت‌های معتبر خارجی.

ت - طراحی و اعطای جایزه صادراتی ویژه شرکت‌ها و محصولات دانش‌بنیان و تسهیل فرایند اعطای جوایز صادراتی شرکت‌های دانش‌بنیان.

ث - حمایت از سرمایه‌گذاری شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی در کشورهای خارجی در قالب‌های مختلف از قبیل توسعه تولید، کارگزاری و فروش، ثبت نشان تجاری (برند) بین‌المللی، مشارکت با طرف‌های خارجی.

ج - حمایت از فروش اختراعات داخلی در بازارهای بین‌المللی.

چ - ارایه حمایت‌های لازم در دعاوی حقوقی شرکت‌ها و محصولات دانش‌بنیان داخلی در محاکم بین‌المللی و حمایت‌های مرتبط با مدیریت پتنت.

ح - حمایت‌های مرتبط با کسب مجوزهای بین‌المللی برای تسهیل ورود در بازار کشورهای مختلف.

خ - جهت‌دهی به کمک‌های خارجی و توسعه‌ای ایران و ایجاد خطوط اعتباری صادراتی در جهت توسعه بازار صادراتی محصولات دانش‌بنیان تولید داخل.

تبصره - معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور، وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در چارچوب قوانین و مقررات مربوط می‌توانند از محل منابع داخلی خود با هماهنگی کارگروه، جهت اجرای مفاد این ماده هزینه نمایند.

بخش دوم - برنامه‌های اقدام مربوط به ساماندهی و ارتقای نظام استاندارد و آزمون محصولات دانش‌بنیان

۲- برنامه توسعه استانداردسازی موردنیاز محصولات دانش‌بنیان

ماده ۱۲ - به منظور ساماندهی زیرساخت استاندارد مورد نیاز توسعه تولید، بازاریابی و فروش محصولات دانش‌بنیان در کشور به خصوص ارزیابی کیفی و فنی محصولات دانش‌بنیان داخلی:

الف - سازمان ملی استاندارد ایران موظف است نسبت به کسب اعتبار بین‌المللی گواهی‌نامه‌های نهادهای ارزیابی انطباق از طریق بازرگری و اصلاح ساختار مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران براساس استانداردها و ضوابط بین‌المللی اقدام نماید.

ب - سازمان ملی استاندارد ایران موظف است عضویت مجامع بین‌المللی اندازه‌شناسی (مترولوژی) و واسنجی (کالیبراسیون) و نیز گسترش همکاری‌های بین‌المللی در حوزه اندازه‌شناسی به خصوص در حوزه ریزفناوری (فناوری نانو) جهت برقراری قابلیت ردیابی و کسب اعتبار بین‌المللی در نتایج اندازه‌گیری‌ها با هدف کسب تأییدیه‌های بین‌المللی و توسعه صادرات محصولات دانش‌بنیان داخلی را پیگیری نماید.

پ - معاونت موظف است با نظارت سازمان ملی استاندارد نسبت به تهیه پیش‌نویس استاندارد محصولات دانش‌بنیان اقدام و در جهت پیاده‌سازی استانداردهای تدوین شده در حوزه فناوریانه پیگیری‌های لازم را معمول نماید.

۴- برنامه توسعه زیرساخت‌های آزمایشگاهی و آزمون محصولات دانش‌بنیان

ماده ۱۳ - به منظور به اشتراک‌گذاری و استفاده بهینه از ظرفیت آزمایشگاه‌های داخلی و حمایت از نهاد ملی تأیید صلاحیت ایران در تأیید صلاحیت آزمایشگاه‌های آزمون و واسنجی (کالیبراسیون) و نهادهای گواهی‌کننده داخلی و ایجاد و تجهیز آزمایشگاه‌های تأیید شده در کشور:

الف - معاونت مجاز است با همکاری دستگاه‌های مسئول نسبت به حمایت از شکل‌گیری و توسعه شبکه آزمایشگاهی فناوری‌های راهبردی و شبکه آزمایشگاه‌های علمی ایران، حمایت از مراکز عضو آن و ارتقای توانمندی‌های آزمون و صدور گواهی کشور به منظور تأمین آزمون‌های موردنیاز بررسی و ارزیابی فنی و کیفی محصولات دانش‌بنیان توسط نهاد تأیید صلاحیت ایران، به ویژه ارزیابی کیفی آنها، در قالب یارانه حمایتی یا تسهیلات اقدام نماید.

ب - معاونت مجاز است از طریق حمایت‌های شبکه آزمایشگاهی فناوری‌های راهبردی و شبکه آزمایشگاه‌های علمی ایران، ایجاد و توسعه آزمایشگاه‌های تأیید شده آزمون و واسنجی (کالیبراسیون) محصولات دانش‌بنیان را تسهیل نماید. دستورالعمل چگونگی حمایت از شکل‌گیری و توسعه آزمایشگاه‌های مربوط در حوزه‌های تخصصی توسط معاونت تدوین و برای تصویب به کارگروه ارایه می‌شود. نتایج آزمایشگاه‌های تأیید صلاحیت شده برای کلیه دستگاه‌های دولتی معتبر خواهد بود.

تبصره ۱۰ - کلیه دستگاه‌های اجرایی مشمول ماده (۵۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) - مصوب ۱۳۹۲، می‌توانند پس از تصویب شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری، از محل اعتبارات موضوع ماده مذکور با هماهنگی شبکه آزمایشگاهی فناوری‌های راهبردی و شبکه آزمایشگاه‌های علمی ایران به منظور تأمین زیرساخت آزمایشگاهی کشور برای تحقیق و توسعه، بررسی و ارزیابی فنی و کیفی محصولات دانش‌بنیان، هزینه نمایند.

تبصره ۲۰ - حمایت‌های موضوع این برنامه مانع از انجام وظایف نظارتی دستگاه‌هایی که به موجب قانون مسئولیت نظارت بر آزمایشگاه‌های مختلف را برعهده دارند، نخواهد بود.

بخش سوم - برنامه‌های اقدام مربوط به طراحی و اجرای سیاست صنعتی و فناوری متناسب با تولید محصولات دانش‌بنیان

۵ - برنامه شبکه‌سازی بین تولیدکنندگان محصولات دانش‌بنیان و شرکت‌های صنعتی و خدماتی

ماده ۱۴ - به منظور تقویت همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان با شرکت‌های صنعتی و خدماتی در تولید محصولات دانش‌بنیان، معاونت موظف است دستورالعمل حمایت از پیوندهای شرکتی را مبتنی بر موارد زیر با تأکید بر استفاده از ظرفیت صندوق نوآوری و شکوفایی، ظرف شش ماه پس از ابلاغ این برنامه تهیه و برای تصویب به کارگروه ارایه می‌دهد:

الف - حمایت از قراردادهای فروش و انتقال فناوری میان شرکت‌های دانش‌بنیان و شرکت‌های صنعتی و خدماتی

ب - حمایت از تملک شرکت‌های دانش‌بنیان توسط شرکت‌های صنعتی و خدماتی
 پ - حمایت از انعقاد قراردادهای بلندمدت همکاری میان شرکت‌های دانش‌بنیان و شرکت‌های صنعتی و خدماتی
 ت - حمایت از ایجاد و توسعه پارک‌ها و شهرک‌های تخصصی فناوری غیردولتی توسط شرکت‌های صنعتی و خدماتی واجد شرایط.
 ث - حمایت از ایجاد پیوندهای جمعی میان شرکت‌های دانش‌بنیان در قالب خوشه‌های فناوری و نوآوری، کنسرسیوم‌های اقتصادی و برندسازی مشترک تولیدی و توزیعی.

ج - حمایت از ارتقای همکاری‌های بین‌المللی شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی.

۴ - ارتقای کارآفرینی و شکل‌گیری و توسعه تجاری‌سازی در دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی

ماده ۱۵- به منظور گسترش پژوهش‌های کاربردی و ارتقای سطح تجاری‌سازی تحقیقات، به دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی که شرکت‌های دانش‌بنیان منشعب (زایشی) آنها موفق به تجاری‌سازی و فروش محصولات خود شده‌اند، متناسب با حجم فروش محصولات تجاری شده، اعتبار تشویقی به عنوان جایزه تجاری‌سازی از محل اعتبارات مصوب مربوط اعطاء خواهد شد. دستورالعمل این ماده تا سه ماه پس از ابلاغ برنامه توسط دبیرخانه کارگروه و با همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت و آموزش پزشکی تهیه و به تصویب کارگروه خواهد رسید. دبیرخانه کارگروه موظف است با همکاری دستگاه‌های عضو، برنامه سالانه موضوع این ماده را تدوین و منابع آن را پیش‌بینی نماید.

بخش چهارم - برنامه‌های اقدام مربوط به شفاف‌سازی و ایجاد نظام جامع آمار مربوط به تولید محصولات دانش‌بنیان

۷ - برنامه ایجاد شفافیت در تعیین میزان نقاضای محصولات دانش‌بنیان

ماده ۱۶- به منظور ایجاد شفافیت در حجم بازار حال و آینده محصولات دانش‌بنیان برای سرمایه‌گذاران و تولیدکنندگان، کلیه دستگاه‌های دولتی و عمومی موظف هستند در چارچوب اولویت‌های تعیین شده در کارگروه، حجم بازار (نقاضای کل کشور در حوزه‌های خصوصی، نیازهای طرح‌های توسعه ملی و خریدهای دولتی) بخش موردنظر خود را در افق کوتاه مدت و بلند مدت برای انتشار عمومی به صورت سالانه به کارگروه ارائه نمایند.

۸ - برنامه ارزیابی و پایش تولید، بازار و صادرات محصولات دانش‌بنیان

ماده ۱۷- به منظور رصد مداوم پیشرفت‌های کشور و ایجاد هماهنگی میان دستگاه‌های اجرایی در ارائه آمار و اطلاعات به هنگام تولید، بازار و صادرات محصولات دانش‌بنیان، معاونت موظف است با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی (گمرک جمهوری اسلامی ایران)، وزارت صنعت، معدن و تجارت (سازمان توسعه تجارت)، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مرکز آمار ایران، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و اتاق تعاون ایران، دستورالعمل ارزیابی و پایش تولید، بازار و صادرات محصولات دانش‌بنیان مشتمل بر تعریف شاخص‌ها، تقسیم کار ملی در ثبت و پایش شاخص‌های تخصصی و عمومی و به خصوص چارچوب آماری دستگاه‌های بخشی را تهیه و به تصویب کارگروه برساند.

تبصره ۱- دبیرخانه کارگروه موظف است گزارش پیشرفت تولید، بازار و صادرات محصولات دانش‌بنیان در کل کشور را مبتنی بر ارائه آمارهای معین و ارزیابی عملکرد کلیه دستگاه‌های اجرایی به صورت سالانه منتشر نموده و نتایج آن را در اختیار عموم قرار دهد.

تبصره ۲- سایر دستگاه‌های اجرایی حسب مورد برای ارتقای ارزیابی و پایش شاخص‌های عملکردی در تدوین دستورالعمل‌های موضوع این ماده و ارائه گزارش مشارکت خواهند نمود.

بخش پنجم - برنامه‌های اقدام نهادسازی مناسب نظام مالی و پولی تخصصی مورد نیاز تولید محصولات دانش‌بنیان

۹ - برنامه ساماندهی نظام مالی فناوری و نوآوری محصولات دانش‌بنیان

ماده ۱۸- به منظور تأمین مالی مناسب برای توسعه تولید، بازار و صادرات محصولات دانش‌بنیان، دبیرخانه کارگروه موظف است با همکاری دستگاه‌های عضو کارگروه، نسبت به تهیه گزارش در موارد زیر اقدام نموده و نتیجه را به کارگروه گزارش نماید:
 الف - وضعیت نهادهای مالی و پولی تخصصی موجود در کشور متناسب با دوره رشد شرکت‌ها از ایده تا توسعه بازار و الزامات ارتقای آن

ب - توسعه جایگاه الگوهای جدید تأمین مالی نوآوری همچون سرمایه‌گذاری خطرپذیر و تأمین مالی جمعی در نظام مالی کشور

پ - راهکارهای ارتقای حمایت نظام بانکی کشور از توسعه محصولات دانش‌بنیان

ت - تسهیل نحوه ورود شرکت‌های دانش‌بنیان به بازار بورس و مسایل مرتبط با ارزشگذاری دارایی‌های نامشهود

ث - تبیین نقش صندوق نوآوری و شکوفایی، صندوق‌های تخصصی مربوط و صندوق‌های پژوهش و فناوری در نظام مالی و پولی کشور با رویکرد حمایت از اقتصاد دانش‌بنیان

۱۰ - برنامه توسعه خدمات مالی تخصصی در حوزه تولید و صادرات محصولات دانش‌بنیان

ماده ۱۹- به منظور ارتقای وضعیت تأمین مالی تولیدکنندگان محصولات دانش‌بنیان داخلی، صندوق نوآوری و شکوفایی مجاز است:

الف - خدمات مالی تخصصی توسعه صادرات محصولات دانش‌بنیان مشتمل بر تسهیلات سرمایه در گردش، تسهیلات سرمایه ثابت، یارانه سود تسهیلات، تسهیلات حمایت از صادرات، تسهیلات توانمندساز، تسهیلات توسعه بازار صادراتی، ضمانت‌نامه بانکی و تسهیلات حمایت از انتقال فناوری را ارائه نماید.

ب - خدمات مالی تخصصی ارتقای تولید محصولات دانش‌بنیان مشتمل بر ضمانت‌نامه پوشش ریسک بکارگیری محصولات دانش‌بنیان، کمک هزینه تحقیق و توسعه، کمک هزینه و ضمانت‌نامه شرکت در مناقصات، پوشش کسر وثایق تولیدکنندگان محصولات دانش‌بنیان، ضمانت‌نامه خرید محصولات دانش‌بنیان و نیز کمک هزینه سود تسهیلات را ارائه نماید.

تبصره - صندوق نوآوری و شکوفایی موظف است گزارش عملکرد این ماده را هر سه ماه یکبار به دبیرخانه کارگروه ارائه دهد.

۱۱ - برنامه ارتقای عملکرد نهادهای مالی تخصصی تولید محصولات دانش‌بنیان

ماده ۲۰- در راستای توسعه خدمات مالی تخصصی حوزه فناوری و ارتقای اثربخشی صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های پژوهش و فناوری در تأمین مالی تولید و صادرات محصولات دانش‌بنیان:

الف - صندوق نوآوری و شکوفایی مجاز است به منظور افزایش سهم مشارکت شرکت‌های بزرگ در توسعه فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان و نیز ارتقای توانمندی‌ها و قابلیت‌های شرکت‌های کوچک در تعامل با شرکت‌های بزرگ، در تأمین مالی منابع صندوق‌های سرمایه خطرپذیر راه‌اندازی شده توسط شرکت‌های خصوصی مشارکت نماید.

ب - به منظور توسعه خدمات مالی صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی موضوع ماده (۴۴) قانون به تولیدکنندگان محصولات دانش‌بنیان، کارگروه ضوابط صندوق‌های مجاز به عقد قرارداد عاملیت وجوه اداره شده دستگاه‌های اجرایی را در چارچوب اساسنامه آنها تهیه و ابلاغ می‌نماید.

پ - به منظور کاهش مخاطرات مربوط به توسعه بازار محصولات دانش‌بنیان و همچنین ایجاد اعتبار برای اخذ تسهیلات از منابع تأمین مالی، صندوق نوآوری و شکوفایی و نیز صندوق‌های پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون مجازند با مشارکت معاونت نسبت به ارائه خدمات تخصصی مرتبط با تضمین حداقل بازار محصولات دانش‌بنیان اقدام نمایند.

فصل پنجم - پیاده‌سازی و نظارت بر اجرا

ماده ۲۱- دبیرخانه کارگروه موظف است جهت ایجاد فرصت‌های برابر و شفاف‌سازی حمایت‌های مندرج در این برنامه، نسبت به انتشار آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های تصویب شده، اسامی دستگاه‌های اجرایی مرتبط و بانک اطلاعاتی شرکت‌ها و مؤسسات مشمول بندهای مختلف برنامه از طریق پایگاه جامع اطلاع‌رسانی اقدام کند.

ماده ۲۲- دبیرخانه کارگروه مسئولیت پیگیری و نظارت بر حسن اجرای این برنامه و ارزیابی پیشرفت کار را بر عهده دارد. دبیرخانه مکلف است گزارش عملکرد و نحوه اجرای این برنامه را مشتمل بر گزارش عملکرد پیشرفت کلیه برنامه‌های اقدام و اهداف عینی مرتبط با اهداف کمی تعیین شده را پس از طرح در کارگروه به صورت سالانه به هیئت‌وزیران و مجلس شورای اسلامی ارائه کند.

ماده ۲۳- کارگروه موظف است بر مبنای گزارش‌های دوره‌ای عملکرد، کل برنامه را در مقاطع دو ساله مورد بازبینی قرار داده و حسب ضرورت، تغییرات پیشنهادی مورد نیاز را برای تصویب به هیئت‌وزیران ارائه نماید.

معاون اول رئیس‌جمهور - اسحاق جهانگیری